

SMĚRNICE

POSLÁNÍ, CÍLE, ZÁSADY A ZPŮSOB POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍ SLUŽBY - DOMOV PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Obsah:

- Článek I. – Úvodní ustanovení
- Článek II. – Poslání Domova pro osoby se zdravotním postižením
- Článek III. – Cíle Domova pro osoby se zdravotním postižením
- Článek IV. – Okruh osob, kterým je sociální služba určena
- Článek V. – Zásady poskytování služeb v Domově pro osoby se zdravotním postižením
- Článek VI. – Rozsah a způsob poskytování služeb
- Článek VII. – Návaznost služby DOZP na další dostupné zdroje
- Článek VIII. – Závěrečná ustanovení

Účinnost: 1. 2. 2020
Zpracoval: Mgr. Jana Červinková, vedoucí
Schválil: Mgr. Pavol Dobiš, ředitel
Počet stran: 7
Počet příloh: 3

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

1. Domov pro osoby se zdravotním postižením Severní Terasa je jedním ze středisek příspěvkové organizace Domovy pro osoby se zdravotním postižením Ústí nad Labem, Čajkovského 1908/82, 400 01 Ústí nad Labem. Středisko (dále jen „Poskytovatel“ nebo „DOZP Severní Terasa“) poskytuje více druhů sociálních služeb dle rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje o registraci služby.
2. Tato směrnice definuje podle zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, poslání, cíle, zásady a způsob poskytování sociální služby Domov pro osoby se zdravotním postižením (dále jen „DOZP“) a okruh osob, kterým je služba určena. Definuje místní a časovou dostupnost sociální služby a její návaznost na další dostupné zdroje.
3. Charakteristika střediska
Vedoucí střediska: Mgr. Jana Červinková.
Adresa střediska: Domov pro osoby se zdravotním postižením Severní Terasa, Svojsíkova 2733/52, 400 11 Ústí nad Labem, tel. 472772141, e-mail uspterasa@volny.cz.
Kapacita: Aktuální počet míst je uveden v Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje o registraci služby DOZP.
Umístění: Sociální služba DOZP je umístěna ve dvou pavilonech střediska DOZP Severní Terasa, Svojsíkova 2733/52, 400 11 Ústí nad Labem. Jednotlivé domácnosti DOZP mají samostatné vchody, rozlehlou zahradu a služba je dobře dostupná městskou hromadnou dopravou.
Doba poskytování: po celý rok, nepřetržitě 24 hodin denně.
Prezentace poskytovaných služeb: Informační nástěnka u hlavního vchodu DOZP Severní Terasa, informační letáky, katalog sociálně zdravotních služeb regionu Ústí nad Labem, registr poskytovatelů sociálních služeb, webová stránka organizace www.dozp-ul.cz, regionální informační systém komunitních služeb www.socialni-sluzby-usti.cz
4. Uživatelem sociální služby Domova pro osoby se zdravotním postižením (dále jen „klient“) je osoba, která uzavře smlouvu o poskytnutí sociální služby s příspěvkovou organizací Domovy pro osoby se zdravotním postižením Ústí nad Labem, Čajkovského 1908/82, 400 01 Ústí nad Labem.

Čl. II

POSLÁNÍ DOMOVA PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

1. V rámci pobytové služby poskytovat osobám s mentálním postižením bydlení v domácnostech, začleňovat je v co největší míře do společnosti a poskytovat jim potřebnou míru podpory a pomoci tak, aby mohly žít, s ohledem na jejich individuální schopnosti a potřeby, co nejběžnějším způsobem života.

Čl. III.

CÍLE DOMOVA PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

1. Osvojit, rozvíjet a upevnit praktické dovednosti klientů vedoucí ke zvýšení jejich soběstačnosti.

Zejména v oblastech:

- péče o svou osobu (např. osobní hygiena, oblékání, stravování, dodržovat léčebný režim)
- péče o svou domácnost (např. umět si sám připravit jídlo, nakupovat, prát, udržovat pořádek v domácnosti, obsluhovat domácí spotřebiče, nakládat s osobními doklady a umět si obstarat běžné pochůzky),
- hospodaření s financemi (např. rozeznat hodnotu peněz, hospodárné nakupování),
- sociálních dovedností (např. získat elementární vzdělání, umět navazovat vztahy, aktivní trávení dne a uspořádání času),
- pracovních dovedností (získávat motorické dovednosti, pracovní dovednosti a návyky),
- orientace v okolí (např. cestování hromadnými prostředky, samostatný pohyb),
- uplatňování svých práv a oprávněných zájmů (např. umět vyřídit své běžné záležitosti, komunikovat slovně i písemně s využitím přiměřené podpory, rozhodovat o vlastním životě, vedení k přiměřené odpovědnosti za své jednání, pomáhat a podporovat klienty ve schopnosti porozumět různým situacím a napomáhat jim při jejich rozhodování, vést klienta ke zhodnocení možných následků svého rozhodnutí a umět tyto následky nést).

Ověřitelnost (měřitelnost) cíle

Cíle je dosaženo, pokud alespoň u 40 % klientů ve věkové skupině do 30 let a u 30 % klientů ve věkové skupině 31 - 50 let dojde ke zlepšení dovedností v porovnání s předchozím rokem. Ve věkové skupině nad 50 let je cíle dosaženo, pokud alespoň u 30 % klientů nedojde ke zhoršení dovedností v porovnání s předchozím rokem.

2. Začlenit osoby s mentálním postižením do společnosti a podpořit je v co nejběžnějším způsobu života.

Zejména v oblastech:

- práce (např. účastnit se pracovní rehabilitace v zařízení i mimo zařízení, v sociálně terapeutických dílnách, v podporovaném zaměstnávání a v zaměstnání na volném trhu práce, pomoc při vyhledávání a udržení si práce),
- využívání běžně dostupných služeb a informačních zdrojů (např. pomoc a podpora na úřadech, u lékaře, ve veřejných službách a zájmových klubech),
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím (např. účast na akcích pro veřejnost, divadlo),
- kontakt s přáteli (např. pomoc a podpora při obnovení nebo upevnění kontaktů, umožnění získávat nové sociální kontakty, pomoc a podpora při aktivitách podporujících sociální začleňování klientů).

Ověřitelnost (měřitelnost) cíle

Cíle je dosaženo, pokud alespoň u 60 % klientů dochází k aktivitám směřujícím k začleňování do společnosti.

3. Zajistit důstojný a spokojený život osob s mentálním postižením

Zejména v oblastech:

- přístupu pracovníků ke klientům (respektování soukromí a důstojnosti klienta, empatické, vstřícné a laskavé chování pracovníků),
- ubytování (ubytování klientů v malých domácnostech, vytváření příjemného rodinného prostředí, ubytování maximálně ve dvoulůžkových pokojích),
- stravování (nabídka pestré stravy, možnost vlastní přípravy jednoduchého jídla),
- základní ošetrovatelské péče (zajištění základní ošetrovatelské péče všeobecnými sestrami a zdravotní péče formou ambulantní péče prostřednictvím zdravotnických zařízení),

Ověřitelnost (měřitelnost) cíle

Cíle je dosaženo, pokud alespoň u 60 % klientů je dosaženo spokojenosti s kvalitou života v DOZP.

4. V zájmu osoby s mentálním postižením rozvíjet spolupráci s jinými organizacemi

- spolupráce s právníckými a fyzickými osobami v zájmu klienta.

Ověřitelnost (měřitelnost) cíle

Cíle je dosaženo, pokud alespoň u 60 % klientů je rozvíjena spolupráce s jinými organizacemi v zájmu klienta.

5. Naplňování cílů

- klíčový pracovník a vedoucí služeb spolu s klientem zajišťuje sběr dat,
- sociální pracovnice zpracovává data do výsledného hodnocení

Čl. IV.

OKRUH OSOB, KTERÝM JE SOCIÁLNÍ SLUŽBA URČENA

1. Sociální služba je poskytována osobám ve věku od 18 let, které mají sníženou soběstačnost z důvodu mentálního postižení nebo mentálního postižení s přidruženým kombinovaným postižením, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby a jimž není možné zajistit tuto pomoc prostřednictvím rodiny nebo terénních služeb.

Osobám ve věkové kategorii „mladší senioři (65 - 80 let)“ a „starší senioři (nad 80 let)“ je služba poskytována pouze v případě, že smlouva o poskytování sociální služby s nimi byla uzavřena před dosažením věku 64 let (tj. že tyto osoby žily v zařízení před dosažením této věkové hranice).

2. Službu neposkytujeme:

- osobám, jejichž zdravotní stav vyžaduje poskytnutí ústavní péče ve zdravotnickém zařízení nebo z důvodu akutní infekční nemoci,
- osobám, jejichž chování by z důvodu duševní poruchy, závažně narušovalo kolektivní soužití (dle MKN-10 jsou to např. poruchy chování, agresivita, poruchy vyvolané psychoaktivními látkami, schizofrenie, poruchy osobnosti),
- vzhledem k tomu, že některé budovy nejsou bezbariérové, poskytujeme služby omezenému počtu osob se sníženou pohyblivostí.

Čl. V. ZÁSADY POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB V DOZP

1. **Vyrovnat příležitosti lidí s mentálním postižením s možnostmi vrstevníků** - Klient má mít stejné příležitosti jako jeho vrstevníci (samostatné rozhodování o svém životě, využívání běžně dostupných služeb, vstup na trh práce).
2. **Respektování základních práv a svobod** - Osoba s mentálním postižením má stejná základní práva a svobody jako běžný občan bez postižení. Poskytovatel dodržuje zásady Listiny základních práv a svobod a pravidla lidského soužití, zejména v oblasti ochrany osobní svobody klienta, soukromí, osobních údajů, právo na vzdělání, svobodnou volbu povolání, ochrana před zneužíváním, nucenými pracemi a diskriminací. Pracovníci poskytované sociální služby podporují při všech činnostech klienty tak, aby uplatňovali vlastní vůli, měli možnost svobodně se vyjadřovat a možnost svobodného pohybu. Poskytovatel klade důraz na právo klienta přijmout riziko, kterého si je klient vědom. Rizikové situace jsou nedílnou součástí života člověka a povinností poskytovatele je snižovat pravděpodobnost, že riziková situace klientovi ublíží. Poskytovatel zajišťuje bezpečí klientů použitím metody práce s rizikem tak, aby se zachovala maximální míra samostatnosti klienta. Klient je za své jednání přiměřeně odpovědný. Zaměstnanci dodržují Etický kodex organizace (příloha č. 1) a Listinu základních práv a svobod (příloha č. 2). Všichni zaměstnanci jsou povinni zachovávat mlčenlivost o údajích týkajících se klientů, o nichž se dozvěděli při výkonu svého povolání.
3. **Zásada individuálního přístupu** - Poskytování sociální služby vychází z osobních potřeb, cílů a možností klienta. Průběh služby je individuálně plánován, klient se aktivně účastní plánování služby a sám si stanovuje své osobní cíle. Důraz je kladen na zvyšování jeho sebevědomí, na samostatnost, aktivní způsob života a uplatňování vlastní vůle při řešení své situace. Poskytovatel podporuje v maximální míře klienta v jeho soběstačnosti a nezávislosti, přičemž nezávislost může být i „asistovaná“. Klientovi není poskytována vyšší míra podpory, než skutečně potřebuje.
4. **Zásada rovnoprávného přístupu** – Klient je považován za partnera poskytovatele služeb, průběžně jsou s ním konzultovány možnosti jeho i poskytovatele. Zaměstnanci poskytují klientům veškeré informace o službě v takové formě a míře pochopení, která mu umožní vyjádřit svou vlastní vůli. Klient není jen pasivním příjemcem služby, ale je aktivním účastníkem při zajišťování uspokojení svých vlastních potřeb buď ve spolupráci s poskytovatelem, nebo s jinými subjekty. Poskytovatel respektuje názor klientů, jejich rozhodnutí, soukromí a intimitu.

Čl. VI. ROZSAH A ZPŮSOB POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB

1. Služba DOZP je poskytována dle potřebné míry podpory klienta a obsahuje tyto činnosti:
  - a) **Poskytnutí ubytování**

Klienti bydlí v malých domácnostech, které jsou standardně zařízeny (obývací pokoj s kuchyňským koutem, jednolůžkové a dvoulůžkové pokoje, WC, koupelna, šatna). Dvě domácnosti jsou bezbariérové.
  - b) **Poskytnutí stravy**

Poskytujeme stravu vlastním stravovacím provozem. V případě potřeby zajišťujeme dietní stravování.
  - c) **Pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu**

Pomoc a podporu při oblékání, orientaci v okolí, v soběstačnosti a pohybové aktivitě zajišťují pracovníci poskytovatele dle potřebné míry podpory klienta.
  - d) **Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu**

Pomoc a podporu při osobní hygieně zajišťují pracovníci poskytovatele dle potřebné míry podpory klienta.

e) Výchové, vzdělávací a aktivizační činnosti

Nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností a podporu při získávání pracovních návyků zajišťují pracovníci poskytovatele na základě individuálních plánů klientů.

f) Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

Pomoc a podporu při využívání běžně dostupných služeb a informačních zdrojů a doprovázení na veškeré aktivity klienta zajišťují pracovníci poskytovatele nebo dobrovolníci dle přání klientů.

g) Sociálně terapeutické činnosti

Činnosti vedoucí k sociálnímu začlenění klienta zajišťují pracovníci poskytovatele nebo dobrovolníci na základě individuálních plánů klientů.

h) Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

Pomoc při komunikaci a vyřizování běžných záležitostí zajišťují pracovníci poskytovatele.

i) Základní ošetrovatelská péče

Ošetrovatelskou péčí zajišťují všeobecné sestry v zařízení sociálních služeb. K lékařskému vyšetření docházejí klienti dle míry podpory sami či za asistence, a to k vlastnímu praktickému či odbornému lékaři.

j) Základní sociální poradenství

Poskytování potřebných informací, které přispívají k řešení nepříznivé sociální situace, zajišťuje sociální pracovnice a vedoucí zařízení.

2. Pravidla pro průběh sociální služby Domov pro osoby se zdravotním postižením jsou podrobněji definována ve vnitřních směrnících a v pracovních postupech (manuálech) DOZP Severní Terasa a všichni zaměstnanci a klienti jsou s nimi prokazatelně seznámeni.

Čl. VII.

NÁVAZNOST SLUŽBY DOZP NA DALŠÍ DOSTUPNÉ ZDROJE

1. Služba nenahrazuje běžně dostupné veřejné služby a vytváří příležitosti, aby klienti mohli tyto služby využívat

Klient je poskytovatelem průběžně informován o možnostech, jaké veřejné služby může využívat s ohledem na jeho osobní cíle, individuální potřeby a reálné možnosti.

Poskytovatel motivuje klienty k využívání těchto služeb a klientovi je při jejich využívání poskytována nezbytná asistence.

Jedná se například o:

- poskytnutí relevantních informací o službách (místo, čas, cena)
- zprostředkování služby např. objednání vstupenek
- zajištění dopravy za službou
- poskytnutí doprovodu

2. DOZP spolupracuje s právníckými a fyzickými osobami, které klient označí, v zájmu dosahování jeho osobních cílů

Poskytovatel se zaměřuje na realizaci osobních cílů klienta a v jeho zájmu spolupracuje i s dalšími osobami či subjekty podle klientových potřeb.

Ve spolupráci s klientem poskytovatel mapuje jaké osoby, služby či instituce mu mohou pomoci naplnit jeho osobní cíle.

Jedná se například o:

- úzkou spoluprací s rodinou, přáteli a opatrovníkem
- participaci na realizaci cílů se sociálně terapeutickými dílnami a dobrovolníky
- spoluprací s ostatními komerčními a nekomerčními subjekty

3. DOZP zprostředkovává klientům služby jiných právnických a fyzických osob podle jejich individuálně určených potřeb

Poskytovatel se zaměřuje na realizaci osobních cílů klienta a v jeho zájmu zprostředkovává služby jiných osob a organizací podle klientových potřeb.

Poskytovatel asistuje při zprostředkování služeb právnických i fyzických osob. Jde především o informování o jiné službě, pomoc při zajištění termínu služby a dopravy klienta. Následně je s klientem vyhodnocena prospěšnost proběhlé služby, jeho reakce na službu a zvolení další postup podle individuálních potřeb klienta.

Jedná se například o:

- soudy, praktického lékaře, policii, hasiče
- zprostředkovatele zaměstnání, zaměstnavatele
- sociálně terapeutické dílny
- ostatní komerční a nekomerční služby (kadeřník, pedikérka, krejčí, čistírna a obchody, vzdělávací systém, církev)

4. DOZP podporuje klienty v kontaktech a vztazích s přirozeným sociálním prostředím

Poskytovatel podporuje klienty s udržováním a prohlubováním přirozených sociálních vazeb jako je rodina a přátelé. V rámci tohoto asistuje při organizaci pobytu klientů mimo zařízení v přirozeném sociálním prostředí. Také vytváří důstojné a příjemné prostředí při návštěvách rodinných příslušníků a přátel v zařízení.

Jedná se například o:

- co nejčastější kontakt s rodinou
- bydlení klientů v běžných zástavbách, což je přirozené prostředí, které umožňuje obyčejné sousedské a přátelské vztahy
- společné oslavy svátků a narozenin se svými přáteli
- samostatné plánování volného času, realizace plánů s individuální podporou pracovníků poskytovatele (nákupy, sportovní zápasy, kulturní akce organizované obcí nebo jinými subjekty)

Čl. VIII. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

1. Tato směrnice je závazná pro všechny zaměstnance v DOZP Severní Terasa. Vedoucí střediska zajistí seznámení všech zaměstnanců a klientů se směrnicí. Seznámení potvrdí zaměstnanec a klient svým podpisem.
2. Přílohy:
  - Příloha č. 1 - Etický kodex organizace
  - Příloha č. 2 - Listina základních práv a svobod
  - Příloha č. 3 - Zjednodušená forma směrnice Poslání, cíle, zásady a způsob poskytování sociální služby – Domov pro osoby se zdravotním postižením.

V Ústí nad Labem dne 16. 1. 2020

Mgr. Jana Červinková
vedoucí střediska